

Mødet den 14de Maj.

^{192/88.} I Anledning af et fra Murmestrene, Brødrene Thomesen indkommet, af Havnedydvalget anbefalet Andragende tillod Byraadet nævnte Udvalg — i Betragtning af de i dette Tilfælde foreliggende ganske særlige Omstændigheder — at give Andragerne en Premie af 500 Kr. for vel udført Arbejde ved Opsættelse af Havneparkhuset.

(Se senest Mødet den 6te Juni 1889.)

^{464/89.} Efter derom fra Udvalget for Opsættelsen af det ny Sygehus i Skrivelse af 12te d. M. fremkommen Indstilling antog Byraadet følgende Licitationstilbud vedrørende Opsættelsen af de tvende Epidemibygninger (B og C) og Funktionærbygningen m.m., nemlig:

1. Paa Snedkerarbejdet ved Bygningerne B og C fra Aarhus Damp-Save- og Høvleværk paa et samlet Beløb af 9000 Kr.
2. Paa Stifer- og Blækenslagerarbejdet til do. fra Blækenslager Ejby for 3083 Kr. 30 Øre for hver Bygning.
3. Paa Malerarbejdet til do. fra Maler H. Poulsen paa henholdsvis 800 og 825 Kr.
4. Paa Mur- og Tømmerarbejdet til Funktionærbygningen fra Tømmermester Arnoff Thomesen for 9821 Kr.
5. Paa do. og do. til Bygn. B fra samme for 15,780 Kr.
6. Paa do. og do. til Bygn. C fra Murmester S. P. Rasmussen for 16,000 Kr.
7. Paa Levering af Mursten til alle disse 3 Bygninger fra H. Broge & Komp. til forskellige af Tilbyderne nærmere opgivne Priser efter de forskellige Kvaliteter, idet det overlodes til Udvalget nærmere at bestemme, hvilke Sorter der skulle forlanges leverede.

Derhos bifaldt Byraadet, at Udvalget, da vedt. Tilbud fun var bindende til den 13de d. M., havde antaget et fra B. Nahr indkommet Tilbud paa Levering af Staalbjæller for et samlet Beløb af 2395 Kr. 95 Øre.

(Se Mødet den 20de Mars og herefter den 7de August.)

^{445/90.} Ved at tilbagesende Havnens Indtægts- og Udgifts-overslag for 1891 havde Indenrigsministeriet i Skrivelse af 8de

Januar d. 2. — se Mødet den 16de f. M. — bl. a. bemærket, at det under Konto 6 a 2 til Forberedelse til Hundering af et Vareskif paa den midterste Mole opførte Beløb af 5000 Kr. maatte udgaa af Overslaget, indtil det i Anmærkningerne til samme bebudede Projekt til samme med specificeret Overslag over Omkostningerne havde været forelagt Ministeriet og dettes Samtykke til Arbejdets Udførelse var blevet erhvervet.

Paa Grund heraf havde Udvælget for Havnevæsenet ved Strivelse af 18de Marts fremsendt Tegning til det fornævnte Vareskif med tilhørende specificerede Overslag til Beløb 21,915 Kr., hvilke Aftsynskr. Byraadet i sit Møde af 20de Marts vedtog at indsende til Ministeriet med Andragende om dettes Samtykke til Arbejdets Udførelse i Overensstemmelse hermed.

Som Svar herpaa fremlagdes der en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Strivelse af 9de d. M., hvori Ministeriet efter at have brevvekslet med Vandbygningsdirektøren over Sagen meddeler den begjært Tilladelser, dog at saavel Projektet som Overslaget, førend der strides til Opsætningen af Vareskifet, underkastes en Revision i Henvold til de Bemærkninger, der ere fremsatte i den i en Etstraktgjenpart følgende Erklæring fra Vandbygningsdirektøren.

Toges til Esterretning og videre Bekjendtgjørelse for Havneudvalget. (Se Møderne den 30te April og 22de Oktober.)

^{457/90.} Til Esterretning toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af Indenrigsministeriets Strivelse af 5te d. M., hvorved nævnte Ministerium efter derom til det under 14de f. M. indgivet Andragende approberer den imellem Byraadet og Rebslager Dyrhors Enke angaaende Ordning af Nabosforhold indgaaede Overenskomst, se Mødet den 5te Februar.

^{2/91.} Efter derom fra Udvælget for Bygninger og Inventar fremkommen Indstilling gav Byraadet Esterbevilling for følgende Overstridelser af sammes Budget for 1890, nemlig:

paa Konto II 3 e. Rengjøring i det indre af Raad- og Arresthuset..... 42 Kr. 15 Ø.

„ — XVIII 10a. Vedligeholdelse af Bolvcærk,
Tvættesteder, offentlige
Badeanstalter m. m..... 161 — 89 —

paa Konto XVIII 10 b. Opsyn ved Badeanstalterne,
disses Udsætning og Ind-
tagelse m. m. 17 Kr. 31 D.
(Se Moderne den 16de f. M. og den 25de Juni.)

^{55/91.} Til Efterretning toges en fra Stiftamtet modtagen Kommunikation af en Skrivelse af 2den d. M., hvori Justitsministeriet til fornøden Efterretning og videre Bekjendtgjørelse for Andrageren, Røbmand J. Jorgensen, meddeler, dels at det maa have sit Forblivende ved den af Aarhus Bygningskommission trufne Afgjørelse med Hensyn til en Kjældernedgang i den ham tilhørende Ejendom, Vestergade Nr. 48 her i Byen, hvis Anbringelse Kommissionen havde nægtet som værende i Strid med § 23 i den her for Byen den 9de Juli 1880 stadsfæstede Bygningsvedtægt, og dels at Ministeriet efter det oplyste ikke kan foretage noget med Hensyn til, at Andrageren yderligere havde flaget over, at han ikke havde erholdt en Skrivelse til ham af 17de Marts 1889 fra Bygningsinspektøren m. m. tilbageleveret fra Bygningskommissionen, over hvilken Sag Byraadet har forhandlet i Moderne den 26de Februar og den 9de f. M.

^{63/91.} Under 18de Februar d. A. havde Byraadet meddelt en umyndig, i Slesvig tjenende Person Hjemstedsbevis under Angivelse af, at Vedkommende var forsørgelessberettiget her i Kommunen til sit fyldte 18 Aar, men da Beviset ikke indeholdt den i Indenrigsministeriets Cirkl. Nr. 109 af 28de Maj 1874 forefrevne Tilføjelse om, at den paagjældende saa vel som hans Hustru og umyndige Børn ville blive modtagne til Forsorgelse i Kommunen, saa længe de ikke ere blevne Statsborgere i en fremmed Stat eller i Udlandet har vundet Forsørgelessret efter dette Love, havde vedkommende begjæret Beviset suppleret med denne Tilføjning under Angivelse af, at de paagjældende Myndigheder i Slesvig havde erklæret det utilstrækkeligt i sin nuværende Form.

Da nu en Tilføjelse som den fornævnte dels ikke stemmer med den paagjældendes Forhold i et Tilfælde som det foreliggende og dels er vildledende, for saa vidt der begjærer udstedt Hjemstedsbevis for en Kvinde, vedtog Byraadet i Mødet den 20de Marts at indgaa til Indenrigsministeriet med en

Forespørgsel, om det i de her nævnte Tilfælde er tilladt at læmpe Indholdet af Tilføjelsen efter de paagjældendes Forhold.

Som Svar herpaa var der fra Stiftamtet medtaget en Kommunikation af følgende Skrivelse fra Indenrigsministeriet af 27de f. M.:

„I Gjensvar paa den med Amtets behagelige Skrivelse af 14de d. M modtagne Forespørgsel fra Byraadet i Aarhus betreffende Formen for de i Ministeriets Cirkulærer af 30te December 1871 og 28de Maj 1874 (jfr. nu ogsaa § 58 i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9de d. M.) ommeldte Hjemstedsbeviser, naar saadanne skulle meddeles u giste Kvinder og Personer under 18 Aar til Brug ved Nedskættelse i Udlandet, skulde man til behagelig Efterretning og videre fornøden Bekjendtgørelse tjenstligst melde, at der for u giste Kvinders Vedkommende i Reglen kun vil være Anledning til den Afsigelse fra den forestrevne Form for deslige Beviser, at alene den paagjældende selv omtales i Beviset, uden at det udtrykkelig anfores, at Modtagelsesplichten ogsaa skal omfatte hendes umyndige Born, hvorved kun kan forstaaes hendes umyndige uægte Born; Bemærkning om, at Modtagelsesplichten ogsaa omfatter saadanne Born, bør kun optages i Beviset, naar det udtrykkelig begjæres.

Forsaavidt der undtagelsesvis maatte blive Spørgsmaal om Meddelelse af selvstændigt Hjemstedsbevis til Personer under 18 Aar, maatte Ministeriet som almindelig Regel finde det rettest, at Beviset udfærdiges af den Kommune, der efter Fattiglovgivningen maa betragtes som den paagjældendes Fødecommune; skulde vedkommende inden sit syldte 18de Aar falde Fattigvæsenet til Byrde, maa der desuagtet med hans eller hendes Forsørgelse indtil den Tid forholdes efter de almindelige Regler om Forsørgelsen af Personer under 18 Aar.“

Toges til Efterretning.

69/91. Da Professor Funch i Følge en til Stiftamtet fremkommen Skrivelse af 8de Februar paa Grund af Svaghed har ønsket at udtræde af Aarhus Amts Skoleraad og Stiftamtet i Skrivelse af 12te f. M. havde anmodet Byraadet

om at foretage det fornødne herefter, valgte Byraadet i hans Sted Overlører ved den herværende Kathedralstole Kleisborff, R. af D., til Medlem af nævnte Skoleraad.

^{70/91.} I Byraadets Møde den 19de Februar indkom der et Andragende fra en Del Grundejere og Beboere i den nordlige og midterste Del af Byen, hvori anholdtes om Støtte fra Byens Side til at faa en bedre Forbindelse tilvejebragt mellem den nordlige Del af Byen og Byens Centrum, nemlig ved Anlæg af en Gade over Kjøbmand Langes Ejendom fra Norsgade til Guldsmedgade.

Andragerne oplyste i denne Henseende nærmere, at Kjøbmand Lange, hvis Ejendom strækker sig i en lige Linie i en Længde af ca. 230 Alen fra Norrealé til Guldsmedgade, er villig til at afhænde sin Ejendom, ligesom ogsaa at Lejeren af den til Ejendommen horende Have er villig til imod Godtgjørelse at afstaa sin Brugsret, naar det attraaede Gadeanlæg kan komme i Stand i en nær Fremtid.

Idet Andragerne derhos oplyste, dels at de ved privat Tegning have faaet Lovte om et Bidrag af 14,000 Kr. til Sagens Fremme, saaledes at de kunde tilbyde Grunden til Gadeanlægget, ca. 4600 □ Al., gratis, og dels at de have formaaet en Kreds af Medborgere til — under Forudsætning af, at Sagen bliver støttet af Byraadet — at indestaa for Planens Gjennemførelse snarest muligt, maaske endog i indeværende Aar, anholdt de nærmere om, at Byraadet vilde overtage Gadeanlægget med Gas-, Vand- og Kloakledninger, erklære Gaden for offentlig og give den Navn, — hvorhos de bemærkede, at Kjøbmand Fr. Marbye, Tommermester Tandrup og Arkitekt Kühnell være bemyndigede til paa samtlige Andrageres Begne at forhandle med Byraadet eller vedkommende Udvælg om Sagen.

Efter at dette Andragende ved dets Forelæggelse var blevet undergivet en foreløbig Drøftelse, vedtog man at indhente Erklæring over samme fra Udvælget for Brolægningsvæsenet, der i Strivelse af 7de f. M. indberette til Byraadet, at det havde forhandlet med ovennævnte Forretningsudvalg om Sagen, uden at det var lykkedes at opnaa Enighed med dette om et Forslag, som Udvælget vilde forelægge Byraadet. Efter Andragernes

Begjæring fremsendte dog Udvælget en det fra Kjøbmændene L. Houmann, C. Reffs, F. Marbye og Overretssagsfører F. Bayer tilgaaet Skrivelse af 6te April, hvori disse anmode Udvælget om bl. a. at bringe til Byraadets Kundskab, at de have kjøbt Kjøbmand Langes Ejendom med det Formaal for Øje at realisere det omtalte Gadeprojekt, i hvilken Anledning de erklærede sig villige til i indeværende Sommer at stille det til Gaden medgaaende Areal til Raadighed og betale Halvdelen af det Beløb, Gaden vil koste at nivellere og brolægge — efter Stadsingeniorens Overslag 10,900 Kr. — samt hele Kloakeringen 700 Kr., dersom Byen vil betale den anden Halvdel af fornævnte 10,900 Kr. og overtage Gaden som offentlig, hvorved Andragerne dog bemærke, at saa længe Overenskomst ej er opnaaet med Ejeren af Matr.-Nr. 1085 a, Kjøbmand J. L. Homann, vil Gaden paa et lille Stykke nærmest Guldsmedgade ikke funne saa sin fulde Bredde, og at de forbeholdt sig selv at forhandle med Hr. Homann om Betingelserne for, at han faar Façaderet til Gaden, ligesom selvfølgeligt det Vederlag, han dersør eventuelt yder, bliver deres.

Udvælget slutter sin ovennævnte Skrivelse med at udtale, at det vilde anbefale Byraadet at overtage Gaden som offentlig og at tilskyde en Trediedel af samtlige Udgifter ved Gadens Brolægning og Kloakering, hvilke Udgifter efter Stadsingeniorens Overslag beløbe sig ialt til 11,600 Kroner, hvoraf Kommunen altsaa skalde udrede ca. 3870 Kroner.

Saaledes forberedt forelaa Sagen paa ny for Byraadet i dette Mode den 9de f. M., hvor man efter fornøjet Drøftelse af samme vedtog at slutte sig til Brolægningsudvalgets nysnævnte Indstilling paa Betingelse af, at der blev stillet Sikkerhed for, at den Del af de heromhandlede Udgifter, som Kommunen ikke skalde høre, blev indbetalt i Ræmnerkassen, saasnart de paa-gjældende Arbejder vare fuldførte.

Herom blev der i Skrivelse af 18de f. M. meddelt Underretning til Kjøbmand L. Houmann paa egne og Medejeres Begne, og som Svar herpaa modtog Byraadet under 6te d. M. en Skrivelse fra Kjøbmand F. Marbye og Overretssagsfører F. Bayer, hvori disse som Ejere af Kjøbmand H. Langes tidligere Ejendom erklærede sig villige til i Sommerens Löb at stille Grunden til Gaden til Raadighed for Gadeanlægget saavel

som forpligtede til at indbetale de $\frac{2}{3}$ af, hvad Gadeanlægget med Kloakering i Følge foranstaende vil koste, i Kæmnerkassen, saasnart Arbejderne ere fuldførte.

I Anledning heraf vedtog Byraadet nu at svare de Herrer Aarbøe og Bayer, at den Sitterhed, som det forlanger for Betalingen af den Del af de omhandlede Omkostninger, der ikke asholdes af Kommunen, bestaar i en kontant Indbetaling i Kæmnerkassen af et Beløb af 2600 Kroner ved Arbejdets Begyndelse og 2600 Kroner derefter.

I Forbindelse hermed skal det bemærkes, at Kjøbmand Aarbøe og Overretssagsfører Bayer senere ved Skrivelse af 27de Juni have stillet den fornødne Grund til Raadighed for Gadeanlægget med Anmodning om, at dette snarest maatte blive paabegyndt, og derhos samtidig have indbetalt den første Rate af Omkostningerne med 2600 Kr.

(Se Mødet den 22de Oktober.)

^{98/91.} Efter et fra Komiteen for Bespisning af fattige Børn i Bystolerne under 26de Februar d. A. derom fremkommet Andragende, der under 12te d. M. er blevet anbefalet af Stoleudvalget, bevilgede Byraadet, at et af Komiteen til Anstaffelse af en Grubekjedel i Lokalet i Søndre Bystole i Februar Maaned d. A. anvendt Beløb af 60 Kr. 90 Øre maa godtgjøres den af Kæmnerkassen, imod at Kjedlen bliver Kommunens Ejendom.

¹⁶² og ^{163/91.} Efter derom foreliggende Andragender eftergav Byraadet paa Grund af de i disse Tilfælde foreliggende særlige Omstændigheder tvende Arbejdsmænd de af dem til Byens Fattigvæsen skyldige Beløb paa respektive 148 Kr. 20 Øre og 24 Kr., som ere paadragne henholdsvis for et Barns og for Hustruens Kur og Pleje paa det henværende Sygehus.

^{175/91.} Til Efterretning toges en Skrivelse fra Sundhedscommissionen af 29de f. M. angaaende Tangansamlingen i den endnu ikke opfyldte Krog af den ny Havneplass ved Kystvejen, hvorover Havnearbejdsvæsenet under 9de d. M. har afgivet Erklæring.

^{185/91.} Efter derom fra Stoleudvalget i Skrivelse af 2den d. M. foreliggende Indstilling bifaldt Byraadet, at Lærer Nr. 24 Chr. Pedersen fra den 1ste Maj d. A. at regne rykker op paa ældst Lønning.

^{186/91.} Efter derom foreliggende Andragende, der under 13de d. M. er anbefalet af Fattiquudvalget, tilstodes der Ormslev Bornehjem en Understøttelse paa 200 Kr. af Kommunens Kasse.

^{188/91} Fra Skoleudvalget forelaa der i Strivelse af 9de d. M. Meddeelse om Antallet af Elever i de forskjellige Bystoler, efter at den aarlige Eksamens er afholdt og Indskrivning af ny Elever har fundet Sted.

Toges til Efterretning, idet Byraadet derhos bifaldt Udvælgets i Strivelsen indeholdte Indstilling om, at der paa Grund af Borneantallets Stige oprettes en ny Forstoleklassé for Piger i den sondre Pigebystole.

^{189/91.} Efter Skoleudvalgets Indstilling af 12te d. M. tillod Byraadet, at den ved Søndre Pigebystole tilstedevarende Beholdning af ældre, ved Indførelsen af den ny Retskrivning overflodig blevne Stolebøger maa udslettes af Inventarielisten.

(Se Modet den 5te Februar under Sag ^{31/91.})

^{192/91.} Efter Indstilling af Gasværksudvalget af 13de d. M. antog Byraadet et fra henværende Gjortler J. V. Lund fremkommet Tilbud paa Levering af 400 Str. 1" Spidsstophaner, 100 Str. $\frac{3}{4}$ " do., 700 Str. $\frac{3}{4}$ " Stopphaner med cap & linings, 50 Str. 1" Lygtehaner og 20 Str. $\frac{3}{4}$ " do. til forskjellige Priser, hvis samlede Beløb vil blive ca. 2737 Kroner.

^{197/91.} Da Kapitelstafsten for indeværende Aar er meget lav (9 Kr. 57 Øre pr. Tonde) havde Udvælget for Skolevæsenet i Strivelse af D. D. — i Lighed med hvad der er set i Aarene 1886—89 — indstillet, at der ydes det faste Lærerpersonale, som modtager en Del af sin Løn i Byg efter Kapitelstafst, et ekstraordinært Tillæg for Aaret fra 1ste April 1891 til 31te Marts 1892, hvilket Tillæg ligesom i de nævnte Aar skulde udgjøre for hver gift Lærer 75 Kr., for hver ugift Lærer 50 Kr. og for hver Lærerinde 30 Kr., eller for hele det paagjældende Personale en samlet Sum af 2055 Kr., hvorved dog er at bemærke, at det paa Konto IV 1 a 3 budgetterede Beløb er 2335 Kr. 67 Øre højere end det, der vil fremkomme efter den virkelige Kapitelstafst.

Denne Indstilling toges til Følge.

²⁰⁰/_{91.} Efter Forslag af Formanden for Fattiguddvalget tilloed Byraadet Enken efter Fattigvæsenets afdøde Bud N. Bech at afbenytte den hendes Mand indrømmede Frihelig i Enkeboderne paa Graven indtil Oktober Flyttedag d. A.

²⁰¹/_{91.} Paa Forslag af Formanden tilloed Byraadet, at den Pension, der hidtil har været tillagt den under 12te d. M. afdøde forhenværende Forvalter Simonsen ved Sygehuset, maa udbetales hans Enke for hele April Kvartal d. A. med 50 Kroner.

²⁰²/_{91.} Paa dertil given Anledning besluttede Byraadet at udtales, at der ikke ved Nedbrydning af Bygninger og ved lignende Lejligheder maa henlægges gamle Materialier til Salg paa Byens Torve.

²⁰³/_{91.} Paa dertil given Anledning overdroges det til Vandværksudvalget at træffe Foranstaltning til, at Bladsen for Opsætelsen af det ny Sygehus forsynes med Vand fra Vandværket, inden Byggearbejderne paabegyndes.

Mødet den 28de Maj.

⁷⁴/_{86.} Under 1ste November f. A. havde Udvælget for Opsætelsen af det ny Artillerietablissemest tilstillet 2den Generalkommandointendantur Regnskab over Opsætelsen af dette Etablissemest.

Under 15de d. M. havde Byraadet fra nævnte Generalkommandointendantur modtaget en Afskrift af dette Regnskab tilbage med Underretning om, at Forplejningskorpset paa Krigsbestyrelsens Begne intet havde fundet imod Opgjørelsen at erindre.

Idet Byraadet tog denne Meddelelse til Efterretning, vedtog man at afgive den foreliggende Gjenpart af Regnskabet til Indvarteringskommissionen til Erklæring.

I Forbindelse hermed meddeles, at der efter modtagen Meddelelse fra Indvarteringskommissionen om, at samme intet havde fundet imod Regnskabet at erindre, under 8de Juni d. A. afgik en Strivelse til Indenrigsministeriet, hvori Byraadet an-